

MOTIVA

Päästöttömät työmaat green deal -sopimuksen vauhditus -hanke

1.7.2024 – 30.9.2025

Loppuraportti

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Tausta ja tavoite

Tämän työn tavoitteena oli tukea sopimuksessa mukana olevien hankintayksiköiden työtä sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi, edistää yhteistyötä hankintayksiköiden ja alan yritysten välillä sekä auttaa hankintayksiköitä tunnistamaan eri rahoitusmahdollisuuksia työn jatkamiseksi. Työssä tuettiin myös ympäristöministeriötä sopimuksen toimeenpanossa ministeriön tarjoamien tukitehtävien osalta. Työ jakautui kahteen osaan 1.7-31.12.2024 toteutettuun hankkeeseen sekä 1.1.2025-30.9.2025 toteutettuun optiohankkeeseen.

Työtä rahoitettiin EU:n kertaluonteisesta elpymis- ja palautumistukivälineestä (Recovery and Resilience Facility, RRF) rahoitusta saaneesta Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelmassa.

Vuoden 2024 toimet

www.motiva.fi

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Vuonna 2024 Toteutetut tehtävät:

1. Green deal -sopimuksen hallinnollinen tuki
2. Hankintakriteerien seurantaryhmät
3. Tuki ja neuvonta rahoitushakuihin ja sähköisten työkoneiden pilottien sparraus
4. Valikoitujen hankintakriteerien vieminen Kriteeripankkiin
5. Tuloswebinaari ja viestintä

1. Green deal -sopimuksen hallinnollinen tuki 2024

- **Green dealin ohjausryhmän kokous pidettiin 24.9.2024.** Tilaisuudessa käsiteltiin muun muassa ministeriön ohjausta, työkonealan sopimuksen seuraavaa kautta sekä sopimuksen tavoitteita. Motiva esitteli sopimuksessa määriteltyjen tavoitteiden toteutumista sitoutuneiden raportointien pohjalta vuodelta 2024. Sitoutuneilta hankkijoilta saatiin palautetta green deal -toiminnan ja toimenpiteiden kehittämiseksi.
- Motivan asiantuntija valmisteli esityksen **Green deal –sopimusfoorumiin 19.9.2024** ja piti puheenvuoron tilaisuudessa.
- **Tampereen kaupunki on ollut yhteydessä Motivaan.** Kaupunki vie green deal –sopimukseen liittymisen kaupunginhallituksen käsittelyyn ja liittyy mahdollisesti sopimukseen alkuvuodesta 2025. Motivan tarjosi kaupungille lisätietoa green dealin ajankohtaisista asioista.
- Syys–lokakuussa 2024 **toteutettiin hankintayksiköille kysely** nimeltä 'Vaihtoehtoiset käyttövoimat Päästöttömät työmaat - green dealin mukaisilla työmailla'. Kyselyn tavoitteena oli kerätä tietoa Päästöttömät työmaat -green dealin vaatimusten edistämiseksi yhteistyössä työkonealan green deal -sopimuksen kanssa. Kyselyyn vastasi **13 henkilöä**, ja sen tuloksia hyödynnetään tulevien toimenpiteiden ja markkinavuoropuhelun suunnittelussa.
- Motiva osallistui green dealia koskeviin ympäristöministeriön **sidosryhmätapaamisiin** mm. yhteistyöhön työkonealan green dealin sekä hankintojen ekologisten tavoitteiden asettamisen työryhmiin rakentamisen ja työkoneiden osalta.
- Green deal sopimuksesta sekä vuonna 2024 toteutetusta vauhdittamishankkeesta on viety tiedot **Kira-ilmaston tilannehuoneeseen.**

2. Hankintakriteerien seurantaryhmät

- Motiva organisoii neljän eri hankintakriteeriryhmän tapaamiset.
- **Ryhmät kokoontuvat syksyn 2024 aikana alla olevasti:**
  - Infrarakentaminen 27.9. ja 22.11.
  - Kunnossapito 21.10 ja 13.12.
  - Talonrakentaminen 22.10 ja 16.12
  - Päällystysurakat 11.12.
- Hankintakriteeriryhmissä käytiin läpi green dealin mukaisten hankintakriteerien käytön tilanne ja näkymät tuleviin vaatimuksiin koskien fossiilivapaita polttoaineita ja sähköisiä työkoneita. Lisäksi uusia sopimuksen kategoriakohtaisia yhteyshenkilöitä tuettiin toimintamallien käyttöönotossa. Yleistilanteena päästöluokkavaatimukset toteutuvat hyvin ja suurin osa hankkijoista on jo ennakoiden alkanut viedä fossiilivapaan polttoaineen vaatimusta tai kannustetta osaan hankinnoistaan. Suurempia haasteita arvioidaan voivan tulla vuodesta 2026 alkaen kun sähkökäyttöisiä koneita aletaan edellyttämään aiempaa enemmän.

3. Tuki ja neuvonta rahoitushakuihin ja sähköisten työkoneiden pilottien sparraus

- Osana Päästöttömät työmaat green deal -sopimusta on tunnistettu tarve kunnianhimoisten pilottien aikaansaamiseksi etenkin suurempien sähköisten työkoneiden ja laajamittaisesti sähköistettyjen työmaiden aikaansaamiseksi.
- Hankkeen aikana ostettiin alihankintapalveluita rahoitusasiantuntija Päivi Korhoselta, joka edustaa PDGE Project Development Group Europe -yritystä. Asiantuntija laati hankintayksiköille koosteen potentiaalisista rahoituslähteistä. Raportti sisältää yleistä opastusta rahoituksen hakemiseen, yhteenvedon rahoitusmahdollisuuksista sekä erilliset rahoituskortit.
- Loppuvuodesta 10.12.2024 järjestettiin rahoitushakuja käsittelevä tilaisuus, johon kutsuttiin 28 henkilöä ja johon osallistui 9 henkilöä. Tilaisuudessa kannustettiin hankintayksiköitä hyödyntämään käynnistyviä rahoitushakuja. Tilaisuuden tallenne sekä opas/kooste jaettiin yhteyshenkilöille ja organisaatioiden käyttöön. Aineisto julkaistaan myös Sitoumus2025-sivustolla.
- Motiva ei järjestänyt toista rahoitushakua koskevaa kokousta, koska nähtiin että ulkopuolisen asiantuntijan suppeampi lista relevanteista rahoitusmahdollisuuksista tukee hankintayksiköitä paremmin kuin esimerkiksi Kuntien ilmastorahoituslistan yleinen läpikäynti. Vuoden 2024 aikana hankintayksiköiltä ei tullut erikseen pyyntöjä organisaatiokohtaisesta tuesta rahoitushakemuksien valmisteluun.
- Kriteeriryhmissä keskusteltiin potentiaalisista urakoista ja toiminnoista, joissa voisi kokeilla kunnianhimoisia sähköisen kaluston vaatimuksia, mutta toistaiseksi ei ole tunnistettu alkavia pilotteja, joihin haettaisiin ulkopuolista rahoitusta.

4. Valikoitujen hankintakriteerien vieminen Kriteeripankkiin

- Projektin aikana kartoitettiin sopimukseen liittyneiltä organisaatioilta, onko vuoden 2024 aikana otettu käyttöön uusia sähköisten työkoneiden hankintakriteerimalleja. Tuloksena tunnistettiin yksi kriteerimalli, joka lisätään julkisten hankintojen kriteeripankkiin yleiseen käyttöön.
- Kriteeripankkiin lisättävä kriteeri on Helsingin kaupungin käyttämä bonusmalli, jonka avulla saatiin ensimmäisenä Suomessa yli 20 tonnia painava kaivinkone työmaalle.
- Jo aiemmin kriteeripankkiin on viety muun muassa Helsingin ja Espoon yleisesti käyttämiä kriteereitä.

5. Tuloswebinaari ja viestintä

- Tuloswebinaarin sijaan hankkeessa järjestettiin markkinavuoropuhelu aiheesta 'Sähköiset työkoneet 2025'. Tilaisuudessa esiteltiin green dealin tähänastisia sähköisten koneiden työmaita, kuten Tieluiskan Helsingin kaupungille toteuttama Itäbaana. Lisäksi kuultiin puheenvuoroja työkonealan green dealissä mukana olevilta konevuokraamoilta sekä työkoneiden myyjiltä ja maahantuojilta, jotka esittelivät sähköisten koneiden tarjontaa. Pohjoismaisia esimerkkejä saatiin Ruotsista.
- Markkinavuoropuheluun osallistui yhteensä 84 organisaatiota/henkilöä.
- Tilaisuuden aineisto ja videotallenne ovat saatavilla Sitoumus2050-sivustolla. Tallenne on ollut katsottavissa kahden viikon ajan.
- Mentimeter-kyselyyn vastanneista 83 % oli sitä mieltä, että he oppivat tilaisuudessa uutta. Lisäksi hankkijoilta saatu palaute kriteeriryhmissä oli positiivista. Tilaisuuden EVS-palaute oli 65, ja kyselyyn vastasi 18 % osallistuneista.
- Koska webinaari järjestettiin vasta joulukuussa, arvioitiin, että mahdollisimman suuren tavoitavuuden varmistamiseksi aiheesta uutisoidaan vuoden 2025 alussa. Webinaarin tuloksista kerrotaan Motivan Vaikuttavien ja vastuullisten hankintojen uutiskirjeessä.

Vuoden 2025 toimet

www.motiva.fi

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Vuoden 2025 optiohankkeen tavoite

Työ (1.1.2025 – 30.9.2025) oli jatkoa vuoden 2024 tukihankkeelle, jota rahoitettiin Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelmasta.

Tavoitteena oli tukea sopimuksessa mukana olevien hankintayksiköiden työtä sopimuksen tavoitteisiin pääsemiseksi, lisätä yhteistyötä hankinta yksiköiden ja alan yritysten välillä sekä tukea hankintayksiköitä eri rahoitusmahdollisuuksien tunnistamisessa työn eteenpäin viemiseksi jatkossakin. Lisäksi työ tukee ympäristöministeriötä sopimuksen toimeenpanossa ministeriön tarjoamien tukitehtävien osalta.

Vuonna 2025 toteutetut tehtävät:

1. Green deal -sopimuksen hallinnollinen tuki
2. Hankintakriteerien seurantaryhmät
3. Markkinavuoropuhelut ja viestintä

1. Green deal -sopimuksen hallinnollinen tuki

Green dealin ohjausryhmän kevään kokous pidettiin 13.2.2025. Tilaisuudessa käsiteltiin muun muassa vuoden 2025 tukitoimia sekä keskusteltiin sitoutuneiden toiveista tuelle. Käsiteltiin myös seuraavien vuosien tukimuotoja, mikäli rahoitusta Motivan tuelle ei ole saatavilla. Kerrottiin sitoutuneille ajankohtaisista selvityksistä, hankkeista sekä säädöskehityksestä.

Toteutettiin hankintayksiköille kysely 7.3.2025. Kyselyn tavoitteena oli kerätä tietoa vuoden 2026 mahdollisiin tukitarpeisiin sekä kevään markkinavuoropuhelun suunnitteluun. Kyselyyn vastasi **4 henkilöä**, ja sen tuloksia hyödynnettiin työn jatkosuunnittelussa. Tukea toivottiin erityisesti kriteeriryhmille, vuosiraportointiin sekä yhteisen markkinavuoropuhelun järjestämiseen.

Tampereen kaupunki liittyi virallisesti green dealiin 23.6.2025, Motiva tarjosi lisätietoa kaupungille liittymiseen.

Green dealin ohjausryhmän syksyn kokous pidettiin 15.9.2025. Tilaisuudessa käsiteltiin muun muassa vuoden 10/2025 – 12/2026 tukea, sekä tulevia tavoitteita mm. syventää yhteistyötä työkonealan green deal –työn sekä ACE -hankkeen kanssa. Kuultiin sitoutuneiden organisaatioiden tilannekatsaukset sekä sovittiin jatkotoimista.

2. Hankintakriteerien seurantaryhmät

Motiva organisoii neljän eri hankintakriteeriryhmän tapaamiset.

Ryhmät kokoontuvat kevään 2025 aikana alla olevasti:

- Infrarakentamisen ryhmä: 2.4.2025
- Kunnossapidon ryhmä: 8.4.2025
- Talonrakennuksen ryhmä: 23.4.2025
- Päälystysurakat-ryhmä: 14.5.2025

Hankintakriteeriryhmissä käytiin läpi green dealin mukaisten hankintakriteerien käytön tilanne ja näkymät tuleviin vaatimuksiin koskien fossiilivapaita polttoaineita ja sähköisiä työkoneita. Sitoutuneiden arvioiden mukaan markkinatilanne haastaa tulevia vaatimuksia liittyen sähköisiin työkoneisiin ja niiden saatavuuteen.

3. Markkinavuoropuhelut ja viestintä

Julkaistiin uutinen sähköiset työkoneet markkinavuoropuhelun tuloksista 27.2.2025 otsikolla ”*Pohjoismaissa edistetään päästöttömiä työmaita hankinnoilla – Mitä kuuluu Suomelle?*”

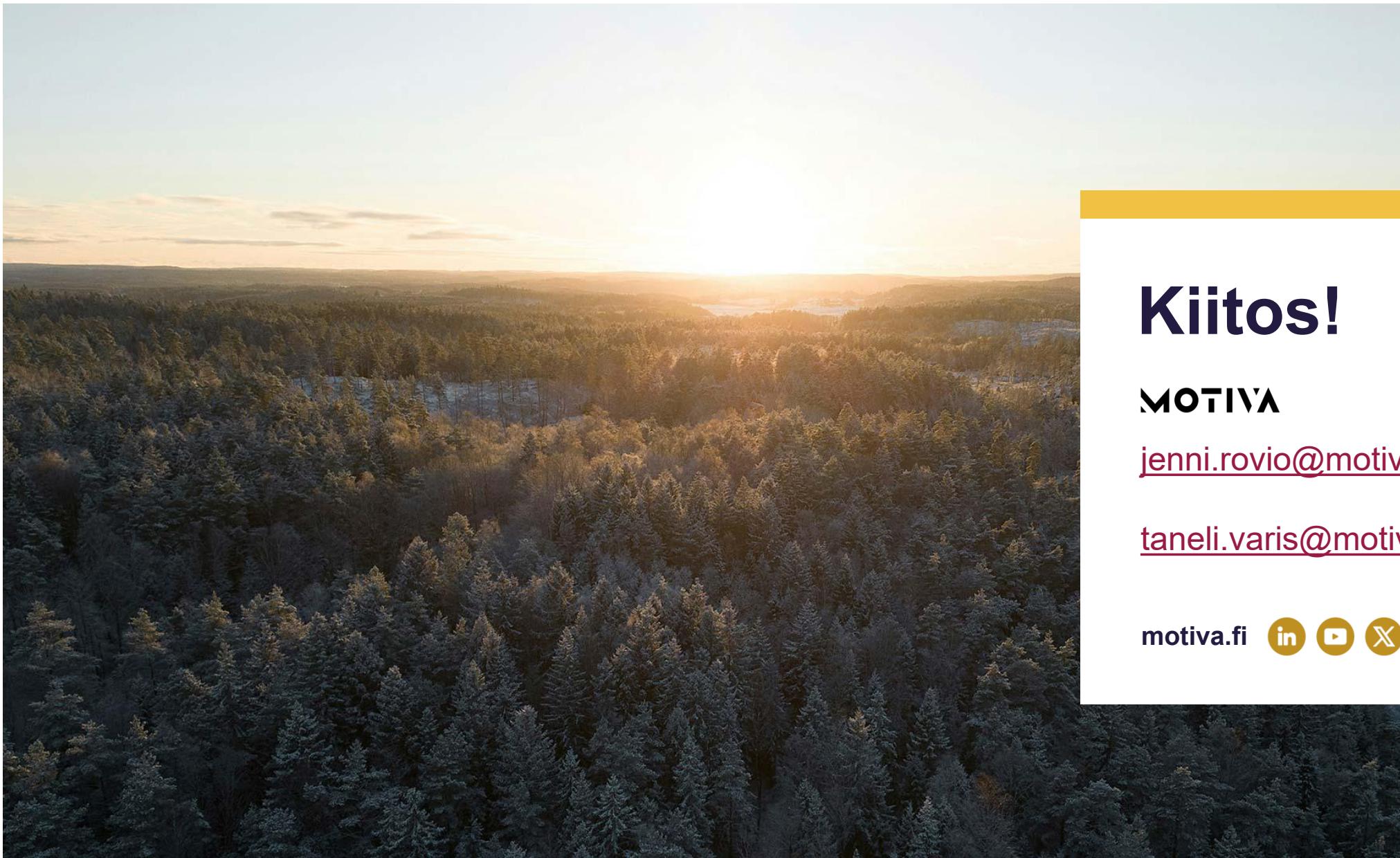
Järjestettiin Päästöttömät työmaat green deal - yhteinen **markkinavuoropuhelu 28.5.2025**, jossa aiheena oli vety työkoneissa ja työmailla.

Motivan asiantuntija valmisteli esityksen **Green deal –sopimusfoorumiin 22.9.2025** ja piti puheenvuoron tilaisuudessa vuoden 2026 – 2030 vaatimuksista.

Motivan asiantuntija piti puheenvuoron **12.8.2025 Turun kaupungin varhaisen vaiheen markkinavuoropuhelussa** liittyen päästöttömien työmaiden tuleviin green deal vaatimuksiin.

Tampereen kaupungin liittymisestä green deal sopimukseen viestittiin *’Kestävän kehityksen toimikunta ja sitoumukset’* Linkenin –kanavalla.

Sitoumus2025 – sivuston tekstejä päivitettiin ja lisäksi luotiin **materiaalipankki**, jonne viedään keskeisiä dokumentteja sitoutujien tueksi.

Kiitos!

MOTIVA

jenni.rovio@motiva.fi

taneli.varis@motiva.fi

[motiva.fi](https://www.motiva.fi)

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

